

Keserédes

*„S fölöttünk a végzet-szél füttyül,
Szaladj tőlem, átkozz, gyűlölj,
Avagy légy rám
újjongva büszke.”*

(Ady Endre: Séta bölcső-helyem körül)

BUZDÍTÓ

(A szabadkai tanítóképző megnyitásának
századik évfordulójára)

több év után kézfogások
táncot taposó est laza
nyakkendők izzadt társaság szaga
aztán egy szép napon csak
lelépsz a vonatról esik
kofferod cibálod magad után
s keresed a templomtornyot
elég távol van esik
a hosszú töltés köldökzsinórra
emlékeztet körülötted elszórtan
szőlősök hosszú szerelvény liheg
a hídra mögötted gyorsabban
szeded a levegőt esik
melletted hétfői napot cipelő
kerékpárok gurulnak kócos purdék
lesik a vízgyűrűket a csalitos szakadály
tavánál isten szeme gyűrűzik
benned is valami talán félelem
talán szorongás messze a torony
feszül esik
nem izzadság csupán a borús ég nyála
szalad végig vézna nyakadon
megáll az idő a töltésen neked tovább
kell mozdulnod mozdítani
jössz kócos cigányasszony
mozog veled szemben tokaszalonnát
rágcsál szájszögletén zsír csordul
hátán batyu belül is felpakolt jön
feléd hozza a házi feladatod
a koffer csuklója elroppan nyalábodba
viszed tovább a küldetésed megállsz és
megöntözöd a sürgönykarót
az első házaknál sikoltva felhasad
a terhed bendője agyonra mosott ingek
fakó lábravalók anyád kötötte pulóver
fájós karral tartod őket össze marakodnak

nincs ínyükre a menés de neked menned kell
nincs aki rád köszönjön idegen a zsindelek
alól előkészítő pillantás idegen a
kovácsműhelyből oratóriai ének fárasztó
a gömbölgések gyökerében való botladozás
hosszú folyosó csend
beülsz a hosszú asztal mellé a trombitás
altiszt üléshez tessék mindjárt jön az
igazgató csupán az elnökhöz ugrott át pár szóra
gondjaid között motyog minden nedves
dobbanásaid számolod rágyújtasz
Józsefre pislogsz ferdén akasztották a
falra nem ilyennek képzelted füstölögsz
erélyes kézszorítás éppen jókor küldtek
mert hiányzik az erő kényszeredetten mosolyogsz
az igazgató Marxhoz hasonlít mély ránc
rajta a megoldás hova tegyen aztán csak
kerül egy szoba csupán a bútorok hiányoznak
ágydeszka szűtől hangos éjjeliszekrény
de kerül az is a börtönnek kinevezett ráncos
ablakúból kotorják elő kukoricahéj a
szalmazsákban a gondos asszony még birset
is rakott a szekrénykére itt ez az illatosító
itt ez a csend
a mennyezetet bámulod rajta Bácska humuszos
tájai az eső erei másznak rajta

remeg a lábad ez most nem mintatanítás
mert a naplónak felelned kell a nyitányról
zajongnak szólsz egyszer kétszer akkor
nyakon vágysz egy szőke gyereket ő a dunai
partról mindig futva jön az iskolába de
ezt csak jóval később tudod meg ó Makarenko
mondod a magadét ők az aranyfogad nézik
a nyolcas padokból pálinka szaga ül az
orrodra kenyér a fészke
ebédre csukahúsleves kapsz örzse teszi
eléd itt fehéronit is esznek ám hozzá te
köhögni kezdesz talán nem tüdőgyulladás
nem nem
miért foghíjas ez a könyv tanító bácsi az
apám mit akarsz az apáddal dohányt csavart beléje

érted itt mellre szívják a tudományt
 érdemes volt jönnöd itt a disznóbálak
ideje vegyen a hurkából is emez meg Jutka
ő a legszebb a faluban amott a földistent
szidják rokka pörög készül a hozomány
 hagyomány este korán feküdni a kovács
mindig mozgalmas most is üti úgy érzed

megbolondulsz mégsem bolondulsz meg
a román tanító néni lebetegszik neked kell
kigurulnod a gyöngyszemű gyerekekhez
 vakaróznak másnapra káposztáshordót
rendelsz dunai vízzel szappannak
gyökérkefét használtok az asszonnyal
aki a hasadékos padlózatot tartozik rendbe tenni
 két gyerek visít a többi szétfut aztán
hegedűk jajongnak zokog a bél zokog az acélszál
idegeid kifeszültek a fák ágai közé
 magyar szót izzadsz szemed teknőjén
idegenek tapasztják a vert falú házakat
 a kovács most is kalapál kezet fogsz
vele neked adja a fujtató sziszegését
 a vas izzó a markodban a szó émelyeg a szádban
 most érzed hogy a repedt homlokú házak
miért verejtékeznek lakodalom kicsi a szaporulat
emberek ne egykézzenek vétek tartoznak
a vérnek egy kisfiú a halottakra gondol
 akkor viheti a keresztet s csörgő
fityingeket kap érte miért nincs több halott
a földistenek szaggatják a méheket
 patkónyomokba lépnek
az életek teherbe esnek az esték
 nádtetőről szó csorog mézédés
tekintetekből csavarod a savót birs
szaga terjeng a gerendás szobában
 te vagy a szomj te vagy a kapuállító
 te faragsz mintákat az utca porára amely
átcsorog a világ másik felére

halántékodon lüktet a kovács
tenyere viszketsz csukahúslevest
eszel feferónit hozzá

annyiszor megvirrad hogy otthonosan
érzed magad a gyerekek emlékezetében
a földistenek pedig rád olvassák
a napszamosok nehéz perceit magad
vagy csak te mehetsz tovább

újra ültetni fogadott az idő csak
te kellesz tovább
távolodik a feszülő torony szemben
szőke nő jön gyerek ballag mellette
tanító bácsi nem ismer meg igen az
enyém és még kettő van
nagyon eljár az idő Jancsi segítsd
a vasútig a koffert

a hosszú töltés hurkára emlékeztet
körülötted elszórtan sebes földhalmok
szerelvény liheg a hídra
gyorsabban szeded a levegőt gyűrűzik
benned is valami talán félelem
talán szorongás varázsvesszővel a
kezedben izzadság folyik végig
vézna nyakadon megáll az idő a töltésen
egy arc messziről Marxhoz hasonlít
el felé haladsz hátad tükrén
házak repedt fala csillámlik jó utat
buzdítod magad haladsz
maradni haladsz

Újvidék, 1972. március

/ Üzenet, 1972. április 1./

ÜLTÖMBEN AZ ÉLŐVÍZEN

(Ferinek túl korán!)

Augusztus második napján
a Betyárvölgyben ültem vízre.
Derékig élővízbe ásott
látófák napárnyék-lobogóját ‘
bontottam ízekre,
hóhasú fecskék idézte
önképzőkori ricsajban
voltam együtt az ötödik fiúval...
Ki tudhatná megmondani, honnan
koppant ránk spenótszín eső, ‘
jöhetett Kukac Péter szeméből,
a Krivaj kunkora befutott a
Futaki utcába, s lepihent a Marosnál
kenyér jónak lenni. A vári mellvéd
Mika freskóit szorongatta ökölbe,
közben szép csöndesen elvesztettem
a Pirosi út kezdetén 1051. sakkpartinkat.
Még ma sem tudom igazán, miért
omlott össze bennem a Hátindiai védelem.
És ennyi. Ma is üres hassal ültem le
verset írni, mert Gion és Végel
buszállomásán az áll kiírva, hogy –
rétes túrovel
virsli tésztába
pástétom túrovel –
főcím: péksütemenyék!
Igaza lesz Hercegnek, hogy mi még
valahol Kisradanovác és Telecska
között ingázunk önmagunk felé.
Tudom már, hogy üres hassal
nem lehet jó verset írni,
értem már, hogy rossz költő csak
rossz verset írhat. Még szállnak
tekintetembe vissza a szeptemberi

*útravaló fordított betűin madarak árnyéka,
kiteszem a pontot.
A Mosztongán koporsó dudál.*

Nagyfény, 1989

HEGEDŰK A SZAKADÁLYRÓL

Tavasztáj csendjén holnap már csélcsap
füzike motoz esteledvén a Szakadályon.
Az óvatos akác még ma sem
mozdult virágzásra, kivár,
szokottan - utolsónak!
És ezen a dunai megalkonyodáson, a
gombosi határban hirtelen felsírnak
Ferencváros hosszan a Kökények hegedűi,
cigányimát suttog megannyi
nádbuga cizelláltan az alkonyatnak.
Immár térden hegedűk húrjai - imához,
mea culpa zokog bűnbánón
a Szakadályon halíváshoz - emberívásról!
Az élet peremén ingázásról
vérbajnak kaktuszvirágai
lobbannak vöröslőn, rőzse-mécsként
a homályban, és a beteg primás most
búcsúzik az utolsó vonattól,
Szakadályon szakadt övéitől –
a hallhatóságba!

(Kovács Józsi gombosi primás emlékére, 1991)



Jászibarra Szilágyi László
1952.

VEZÉR-CIKCAKK HELYETT

Korty vízzel a szádban
gondolj a forrással...
Nemzettöredék-könyörgő
lennének eme sorok a
csupa nyers, soha be nem érő
gyümölcsseinkhez
Theresiapolis Deszkás-erdős
gyepérő:
egy vezérbikához, két vezércsillaghoz,
három vezéreszméhez, négy vezérgyaloghoz,
öt vezérsejthez, hat vezérszónokhoz,
hét vezérkecskebakhhoz, mert
mi már régóta pertuban a szegénységgel,
vezérürü nélkül maradtunkban!
Ezért kell
most a mindenható puliról beszélnünk,
ó, vezérek, ó, vezérgazdák! Mert a nyáj
keretében ez a szerencsétlen

és gyökéredzett EGYÉNISÉG,
tömve alázattal, szerénységgel, mint
más Thetidissel, elvonótól kúráltan
nem fikciókban gondolkodik!
Egyetlen
roggyant felvonóplattról osztódtok,
szaporodtok mostanság, mint valami
földporhanyító gépezeti egység,
díszlépés-veretben herdáljátok
alig összekuporgatott magyarkaságunk,
kiárusítatok megannyi árverésen:
hát ilyen olcsó kikiáltási áron
ízlik vérrokonkáinknak e végeladás?
... Igenis, teli a mezítlábunk
kérészéletünk zápfogbüdös napjaival,
míg ti márkák halmaival ássátok halomra
őshalmaink bánat-ölén és egyre a puli
nevében szószoltok ledéren, könnyedén,
s javítgatjátok az aklot, szárnyéket,

*világnézetet, közben bejön a képbe
választott hazák tükörképe, szó- és
levélíró bajnokok babérokért kapkodnak
sírkert-koszorúba fonni nemléti létünk,
s hogy ki áll ki nyíltan, nyíltabban,
legnyíltabban ezért a kissé bűdös,
gubancos gúnyájú, önmaga farkát
kergető munkakutyáért.*

*Nagy a mi szégyenünk,
vérrokonkáim a végeken, csupán a gamósbot
maradt jussa pulinak, nyájnak, mogyoróbokor
aljnyi, ujjbegy-lenyomat házacsckának:
könyörgöm, ne védjétek, gondozzátok
halálra ez agyongyötört, szerencsétlen
párát, mert ő szorultában sem vétkezett
ellenetek, hát ezért könyörgök, hogy
védjétek meg őt mégis, védjétek
meg örökre ÖNMAGATOKTÓL!*

(1992)

ÖSSZEHAJLÁS

*Télvíz sarjadta búza
harmatzöld levélke-gondolatai
összehajlanak. Valahol
lélekgyökéren létről
gyötrődik burkában a
sejtmag.*

*Hajoljatok össze,
télvízi gondolataink
harmatzölt levélkéi.
Pusztakép terült a dülökre,
zöld kánya sérti
levegőgünk.
Elfelé vérző sebeink
hegednek immár a lenni
idegeire... összehajlunk...?*

(1994)

GUBANC

Egy adta gubanc vagyunk,
kígyójáratok közös fészke.
Portánkon nagyban áll a bál,
bábeli zűrzavar szavunk,
csak árnyékunk vetül az égre.
Micsoda mozi: fényes acsarkodás,
nem tagadhatjuk önmagunk,
világkiáltók és sebzett hagyomány,
üres madárfészkek a fán,
télbe zordul tavaszka vagyunk...
Akkor hogyan is leszünk tovább
magyarkáim, a végeken?
Bogozza-e gubancos életed
ősi szerszámod, pörösi bogozó
s lészen-e a felhők felett
számodra is égkék a végtelen?
Vetkezned kellene kivagyiságod,
átkozott döbrögiséged; a rongyszedő
zsídó sosem rázogatta a rongyot -
hol a szerénység és tiszta alázat
nálad, ki szívedet szintén
bal felől hordod?
Tegyél már helyére magadban mindent,
ami voltál, vagy és esetleg leszel.
Pannon pokolnak tornácáról
egyénségeidről példát veszel...
(esetleg irigykedsz, acsarkodsz,
magyarkám, s hű leszel örök önmagadhoz -
mikor nem tudni már, kiért és miért vagy,
mert semmi közöd Földhöz, csillagokhoz!)

1994. 05. 06.

FELELET-TORZÓ

*Kérditek amonnan,
hogyan tetszünk lenni?*

Vagyunk...
Tetszik lennünk, hogy
vagyunk, akaratlan,
télben is munkáló cser,
szakadatlan zaklatásban
didergő cinkék fagyalon, iglicén,
csipegetők és rágódók
káromláson és ígén,
kötélre száradni akasztottak,
agyunkról gondolatok
foszlányai lógnak,
kilógunk a paplan alól,
halni jár belénk az élet,
vagyunk vádlók
és fellebezhető ítélet,
lehetetlen időkből
szélárnyék-filozófia,
anyacsöcstől térített
fehér ló fia,
vagyunk faháncson pislanó
virrasztók faggyúlángra,
végvárak keresztje
rögünkkel a szánkba,
vagyunk szedem szép virágom,
önéletrajz-fecni,
égő víz a lápon, napsugár faluja,
fakabát lakók és kopor-showmanek,
háttér emberek,
Földvár felé félút, szóveret,
Rákócziak nyugati szőlősből,
Szabadkák Waldorf-iskolatőről,
vagyunk makula és jajrózsa,
tikasztás a szikesen,
gyenge világ,
parasztmadonnák

mennybemenetele,
létszámon felüli cseréptányérkák,
kirajzás utáni darázsfészkek,
vagyunk a tökéletes bánat,
föltépett sebek foglyai,
tisztesfű és többsincai alázat,
vagyunk Bogárzó lép délibábgyára,
ökumen-számárvezetők
temetni délután szokásban,
betyárnyomok tiszai virágzáshoz,
észérvek és dilibogyó ágya,
macskagyökönke az álmodáshoz,
aranyhavernek tűzzománc arca,
halmozottan sérült,
tartósított ember homokkarca,
vagyunk szimattárs és
hangjukat veszített igricek,
mióta magunkat tudjuk,
örökké ingázó önismeret,
nyakig és azon túl örökbefogadottak,
gyűródés a nótamuzsikán,
Mária-kendőbe takartak,
gyászvitézek a nótafán,
versenylovak igavonóvá nevelve,
úgy tetszik lennünk, hogy
vagyunk nagy ritkán megkövetés,
ánizskrém időnek bőrére puhítónak,
agytekervény-erdőkbe mélyülő örökség
előemberek harangnyelve,
magatartás törekvés,
veszélyes országúti sötétség,
vagyunk örök, végső csönd,
kivagyiságnak lemorzsolódott héja,
lángoló pallos, ordító diktát,
kuckós emberek maradéka,
árvacsálán-pösztrökkék hétrét hajlottan,
göröngy-csírák pannoni cirkuszban,
átokszemétdomb semmi ásata,
vers mindenkinek,
légszomj ejtőernyős kullancsokra,
vagyunk mi cifra emberek,
jólszületettek és futóeszűek,

*haladunk visszaperelő libamarsban,
vár ránk népkonyha kosztja,
holtponton még innen
nem szűnik bennünk a befelé vérzés,
csillagszél söpri nyomunkat,
vagyunk tartva tenyészők,
nyakig a Süketlaposban,
Bácska és Bánság hosszan,
vagyunk...*

1994. április

ÁRTÉRI

Fosógémek küldötte
vízililiom-tojás szülötte
költötte,
fehér kócsag esőbe nyúló
nyakmerevedés-ivadékként
ártéri esdeklés a létem,
ingerküszöbén rostokoló
idegdúcaim - költözködéshez
gyülekezőben.
Istenem, hát
csak ennek a bogárhátú népnek
nincs delelője?
Tenyerem sípjai
Békavárott, lábujjaim
Karasicán rügyezetten,
hajam Sugovica fonákja,
ordító apelláta
minden kirajzás ellen.
Zenit,
ha valaha is voltál,
ne vígy minket meghajnalodásból
madárszámyon a vacsoracsillagba.
Közbül is van valami, amire
születhettek Bezdán és Baja közt
bajlódó bogarászó életem magyarkái!

Bezdán, 1995 májusa

ISTVÁN BALLADA

(A tanu a látók egyike!)

1. Ma túllihegjük az Időt,
István, ez deviáns-vonulat.
Nap fogta Nap a világunk,
István, itt part sincs, mi szakad:
alázatosan jelentem,
hogy itt már a gyerek se szopik
anyaemlőről jó tejet,
lassan lélegzeni sem lehet
se jót se rosszat, felkopik
itt minden élőlény álla,
István, ha vagy, mondd meg nekünk:
mivégre vagyunk a Világra?
2. Alázatosan jelentem -
István, meghalt bennünk a tartás.
Kivetkezettek vagyunk ím,
akiknek szíve sok kartács. Bács-
Bodrog köze arcán a kín
linóba metszett alleluja,
Pannon az emberhús és csont,
lerágott, s búzló pofacsont
Csonthalom táján tarlófűarc,
István, itt Pannon az átok,
István, itt Halál és hátraarc:
itt vakok, nincsenek látók!
3. Pannon a humusz és homok,
István, merre a régi gálya,
tenger az ember, vízözön-lét,
szemgolyók lógnak a sárba,
István, a látás kirügyezhet?
Kocsonyán nézőpont terem?
Ember, ha vagy, hát ez az Élet?
Duhaj, eretnek bálterem?
István, ha voltál, jer közénk,
István, ha szóltál, ma is mondjad:
kivetkezettek, most mögénk
a hallgatás, igazad mondjad!

*Ajánlás: István, ha voltál valaha,
üstökig Pannonban - míg állunk,
add nekünk minden magyarka
csend-álmát, add nekünk királyunk.*

Szabadka, 1995 augusztusa

BÁCSBALLADA

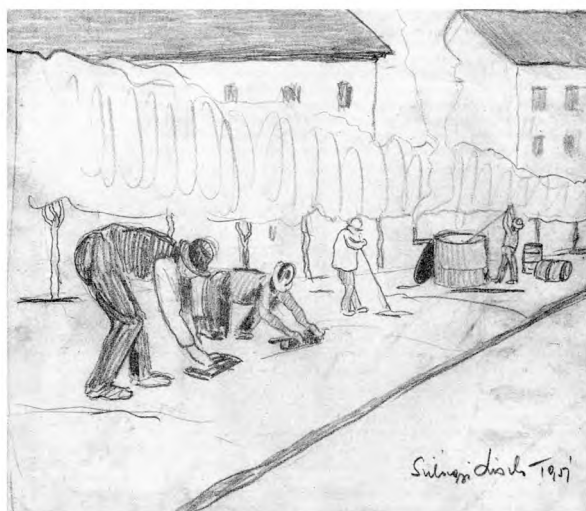
1. KISEBBSÉG vagyok kisebbségben / és magyar magyarral beszél. / Bácsország tengerfenék nékem, / homok beitta életét. / Gályák úsznak most a homokban, / mégis tengerről ábrándozunk. / Motoz a fény immár vakokban, / bajunkból épp lábadozunk. / Kisebbség vagyok kisebbségben / és magyar magyarral beszéd. / Fekete bennem az ember, / és latrok hevernek szerteszét.

2. KISEBBSÉG vagyok kisebbségben, / és magyar magyarral beszél. / Pislákoló mécs immár a létem, / ólommal önték ki szemét / szép szemű, boldog kedvesemnek, / ujjbegyinyim úszott, szállnék messze, / mennék, hol engem is szeretnek, / és ahol hajnal az este. / Kisebbség vagyok kisebbségben / és magyar magyarral beszéd. / Mint aki végképp visszasírja / egyszer volt homoktengerét.

3. KISEBBSÉG vagyok kisebbségben, / és magyar magyarral beszél. / Kitettek holtnak az udvarra, / varjúkár hordoz szerteszét. / Meredély életem ördögszekér, / ballangó lelkem légbe száll, / szívemben vacogva áll a tél, / egy adta jégcsap Bácska-nyár. / Kisebbség vagyok kisebbségben, / és magyarral magyar beszéd. / Hozzatok vissza, épp ha visztek, / mint Pannon homok tengerét!

AJÁNLÁS:

Olvasóm, ne tedd félre versem, / mert magyar magyarral beszéd. / Vigyázzunk immár a szavakkal, / mielőtt hullnánk szerteszét.



KÉREGVIDÉKI BALLADA

1. Vagyunk fakéreg, rideg háncs,
nemzetöntudati szarkofág.
Csonka fa kéregvidéke,
kiket tűszul tart a tűz, a láng.
Égve égünk, ha nagyon kell,
hiányunk nem tudatosul soha;
már az se biztos, hogy élünk,
hisz sosem érhetünk többé haza.
Nem magyarok — magyarkák vagyunk,
csak homokszem-búza a szérűn.
Ős-csonka, üszkös Trianon-fa
kéregvidékeként munkánk: a félünk!
2. S ezen belül — mivel faélet -,
az évgyűrűk-magma is csonka.
Mert minden maradék erre épül,
s előle remél ujjbegynyi honra;
rajta csüng nemzettöredékek
fűzére, s ők lenne igazi gond,
mi kívülre rekedt, csöppnyi maradék,
hordalékszilánk, cirkuszi bolond!
Se szorzunk se osztunk. Vagyunk.
Kéregvidéken csonka sebhely.
Csonkaságok árvacsalánsága,
nemzetöntudati közhelykegyhely!
3. S mind ezen felül — kisebbség is
meg kisebbség-ág kisebbsége.
Mert önből is van ellenünk,
Délvidék-fajtánk eszeéle;
ráklépésben rák, nincs rá szike,
Észak-kéregbe zárt ige
nem hallatszhat soha Délre,
vagyunk falazott — szellemünkbe!
A jobbra-balra rabja vagyunk,
nincs kiút a harmadik útra,
réticsík életünk okosít csak
bél-lélegzési gyakorlatra!
Ajánlás:

*Életfám-csonk, kérged kihajthat
Télből is — tavaszváró színnel.
Tercium daturt add nekünk ma
oxigénadagként — látó szerelemmel.*

Szabadka, 1995. VII. 30.

BEZDÁN-VÍZ ÉDESEMHEZ...

(részlet)

Fehér-árok Jézus kereszt,
Bezdan-Víz, Sterbác-fok.
Baracska-Duna Vajas-tejfoga,
Kígyós tekergős megtérése,
Cigány-gödör mélyén a jaj,
Sziget és Gólya utca,
Dézsmaszérű tollas serege,
Bortán visszajáró omladéka,
kőkeresztek Ember-keresztútja,
Sebes-foki örök kálvária,
nyolc vacsoracsillag-litánia,
megsüllyedt elmék sora meg
az én is ide tartozom,
damasztnak Veronika-kendős
Bezdan-arca, csöpp nőnek
ide tévedése az univerzumból,
felhőn álmodott Napkelet utca
alázat létezés hűség-bizonyítéka,
és sírók dióhéjnyi domborulata
Felső- és Alsótemetőn.
Te négy háborút megélt, csöpp
bezdáni történet, emberélet
a meredélyen s feltámadás az
úrbán,
takácsok szőttén az örök Nőkép
lelkiismeret törölközőjén
arc-vérnyom-lenyomat mivoltunkról,
és ha akarnánk, akkor
ismételhetetlen csoda:
örök, végső csend, magunkbaszállás,
szájrebegésnyi, hangtalan ima
a mindig mindenre szülőföldemért,

*és tudja a sors, hogy igenis
vagy még - anyámnak áldott,
Kovács Emerencia!*

Bezdan, 1995. VII. 4.

ÁLLVASZÜLÉS-ANZIX, ANNO '96

(Istvántól Sz. Istvánnak)

Átjártak minket a szövődmények,
siratóénekekben gondolkodunk.
István, add a jobbodat egy
jóban és rosszban együtt
összegyógyuláshoz,
István, kezet ma rá, hogy
a begyűjtött élet-magvakat
vihetjük emlékezésben lelkünk mély
jurta-házhoz hívottan –
gyógyírnak születéshez és gyászhoz!
István, itt készen állunk
az állvaszüléshez. Magzatvizünk
ömlővén, talpon álltunkban s
örökké munkáló csercsemetéket
markoltunkban, szemünk az égen:
kínok kínjában vajúdó önmagunk
méhe Bácsország, s minden sebbe
sót dörzsölt minden század vége,
epét itatnak velünk tikkadtságunkra.
István, a jobbodat, hogy legyen
inga az ingázáshoz mostani mivoltunkra,
mert itt most kalács és tanács kell,
amit a sors hoz -
sejtés alapján - imához,
önhoni összegyógyuláshoz!
István, a jobbodat ehhez az
állvaszüléshez, mely ölmeleg fogadja
a gyermeket és az augusztusi karácsony
farfekvésű kisedet az összegyógyulásban;
nehéz a szülés, István, még
állva sem megy, hát kezet
rá: velünk leszél maholnap Aracson,
Mohács-mezőn és Bácsban.
Uram, itt a milleniumi bandériumok,
most nem kék nadrágban és farkasbőr
kacagányban, mert itt állvaszüléshez
tisztelegne minden ezredévi barokk zászló,

itt farfekvésű méhünkben a szó.
István, kézadást rá, a jobbodat alá,
az állvaszüléshez, összegyógyuláshoz:
mert messze, túlságosan távol
a hét vezér pajzsára emelt Árpád,
és Ferenc József a kolozsvári Dombon
meg szabadalomlevelünk Terézia kezéből,
s nagyon mögöttünk Sabatha-Etelköz, mert
itt glédicsnek Krisztus-koszorús
karácsonyfáján fölszúrt
csodaszarvas, ínséges időkre, Kisasszonyhó
hóesésben s Tekija Havasszentszűz fagyhalála,
meg semmi pezsdülés a szőke folyón,
a hieroglifásan kanyargóson.
Csak fájdalom olimpia, csak
bajelhárítás-óhaj, csak
őshonos világfa-sóhaj a csontbogozón.
Csak énekbeszédünk tárogatója
Boszorkányhalmon, Hinga-háton!
István, a jobbodat, a szentet rá,
fordíts a magzaton ez állvaszüléshez,
sámánfákon kuporgó táltosokra,
996-ra, ezredévre,
konok korunkra delejnek kezed,
látva látó világtalanokra,
imára s átokra szólító aracsí kőre
véssed jobboddal, Királyunk,
kései mementónak:
Itt, ahol állva is nehezen szülnek,
itt is most gyógyereje legyen
minden születőnek
minden imának,
minden kiejtett
magyari szónak!

(Szabadka, 1996 augusztusa)

FAJ-FAKUTYÁS

(Bertalanra!)

*Honfoglalási hévízkitörések.
Nagy kultúrájú nép vagyunk.
Sugárzunk, éberkedünk,
lógunk kedvünkre a közlogikán,
és alibink csupán
fecske-kottajegy totem a nótafán.
Bajban vagyok a fajtámmal,
faj-fakutyásan. Hej, aminosav
koporsók, nagy kövületek kofáján,
MC-s Bertalan-éji őszülésősz
netovábbja itt most már a sárkány
Sárköz közén, ahogy ötödik
ujjával nyilall eszéki
emlékeim apostolaiba,
a drávai Dráva augusztusi jegén.
A magyarai fajtatizstám
immáron kispolgáriasodott;
ez a bajod, szimpátiám, hogy
higulásod devizára válthatod:
kispol-gár-segg, kikirikis,
hét bőröcskéd magházában rázogatni,
rakni, falni, belefúlni,
fehér mulánk elmulatni, el a
csődört, el ám csacsi kancát,
számár paripát, fehérét, el az
almásderes anyját! Hon-fog? Lalás
ám az énekelt vers, s miből
lesz a pro urbe szép
fogunkfehér?! Utca hossza —
s betyárnóta!*

1996. szeptember 7.



TÖRPE ALKONYAT

*Nem vagyok. Már régen
föld alatti arcok takarnak.
S akarnokok akarnak
ősszel is virágot, Napot.
Lám, a temetőárok forgók
idén másodíz is virágoztak,
Szélrózsa-tányér magvaszórt
hontalanjai. Világba szórtak
hantolatlanjai.
Föld alatti arcok
a Péterváradi út végében,
az ostorfa-avar óarany-szemárcán.
S mikor felfénylik a harmat,
a gyöngyöző cseppek iriszen
ravatakká ezüstsárgája.
Nem vagyok. Csak törpe alkonyat
sárkánya
libben a pirkadat füstfüggönyén.*

1996. június 8., szombat

KOPÁCS-CSAPÁS

Ott is otthon, itthon otthon.
Itt az ittben. Itthonotthon.
Ott az ottban. Otthonitthon.
Hófehéres feketében.
Varjú, kánya, holló színben,
mondatfoslány lobogókban.
Lenge lélek-fecni kékben,
cserpákolta vadvizekben,
embermélyen, szurokfeketében.
Szurok-ember Szúrom fokán,
Lét hátján és Baka fokon,
Szakadályon, Baksa alján,
Hálövetőn, Nagyér partján,
Sziget erdőn, Örvény fokon,
Nedves fokon, Csele dombon,
Kerekecsén és Ördög seggén,
Csingilingin, Dinnyés dombon.
Nincs a Gólya s mégis ott van,
szurok-ágyas szurokgyászban.
Kórós háton, Monyókáson,
Sebeséren, Kis Zsadányon,
Vadháton és Paléháton,
Olájó tó Oláj alján,
Kabalika innen partján.
Linyóháton, Ló szigeten,
Bíró földjén, Balázsokon,
Fűzér tavon, Kölesháton,
Vártövön és Csónakúton.
Polis fokon, Szarvas tavon,
Csilingesen, Szilágy réten,
Hordoványon, Tőfenéken.
Fölülálló hegy Sáradjáján,
Kopácsi tó Pössze taván,
Nagyhát foknak Kilesőjén,
Sásashátnak Keresztesén.
Poroszló fok Bika fokán.
Nagy Remete Kis Kan taván.

Kis fok, Nagy fok, Kis Bajár,
Nagy Récse és Marócsahát,
Tökösön is Samu foka,
Szemencsén meg Buda erdőn,
Nagy Petresen, a Vémelyen,
Vémely rétvén s Fehéréren,
Kopács rétvén, Ebes fokon,
Hulló fokon, Gyíngyaháton,
Dombó útján, Hulló torkon,
Nagy Bajáron, Pilisháton,
Sár réten és Hulló erdőn,
Öreg Dunán a Pap fokon,
Kovácsó limán-forgónkon
Almásig sereg Cseledomb.
Ott is ott-hon,
ittthon otthon.
Otthon itten itt is, ott is,
fekete gólya talpig álltban,
fehérben és fekete-vörösben,
száraz ággal a csőrében,
kánya-színben, holló-kínban,
mondatfoszlányokban,
mondatfoszlány lobogókban,
lengi lélek-fecni kéken,
cserpákolta vadvizekben,
embermélyen, költözőben,
megtértében elmenőben.
Mélyfekete Kopács-csapás,
tűzre fészket fűzni fűzből,
ég vizéből, őstó-ózonlyukból,
Fekete Gólyából!

Bellye, 1996 szeptembere

MÚLT-IDŐZÉS IDÉZÉS

*Hon volt. Hon nem volt.
Volt: emitt gyün a Jézus.
Nem volt: kenyérfalatka.
Árpába, zabba ültetett
Szentkútbunarić
és Sabathka. Mert hon van,
hon nem van. Zabba, árpába
szabadult római kő is
- ad acta!
Danubius volt. Pannonico-hon
van és hon már a Marsiglis
Musicus?
Ébredj már végre talpra,
Muhoray Gedeon...
Mert Sz. Ferenc rendűn
templomunk töve
harangvirágkondulásban
szökkene, serkene... Gyün,
gyün a Jézus... gyün...
már nagyon elgyün...*

1996. október 31.

LEVEGŐBE KAPASZKODVA

Lóg az eső lába, akárha függőön
tar fejről piszkos köldökig.
Levegőbe kapaszkodva a gnómlét
naponta meghal egy kicsit.
Valami vibrál a levegőben már,
aprózza felénk a léptét a tél.
Most még ősz lenne, és a tetők
feletti, lábunkat csörrentő szemfedél.
Összeszokott házak lármás magánya
jár át naponta mivoltok halmát,
valahol becsukták ma is a boltot,
elfedi a lány is ráncos arcát,
hogyan koravén erre a térkép,
hogyan már szemesnek se áll a világ.
Hogy a levegőben kapaszkodunk,
teraszokról hullnak reánk a dáiák.

(1997)

PEZSDÜLÉSMOTÍVUMOK

Még csupán ritkás, nem eléggé tömött,
szikkadt nyár gebe kalásza.
Még nagyon könnyen bomló, mindene zötyög,
akár a férfi-nő életjáték násza.
Nem szorosan összefüggő, csupán érintés,
valahogy így köt zápor után a homok.
Szabadossá válik, semmi fenyítés,
a fegyelemre nem talál okot
tájban szálló pelyva, már csépel az idő
és roma nő házfalat tapaszt.
Szőlőkert mögöttes parlagnak kinő
gondjából tegnapnak előttes panaszt.
Még minden csupán köztes, pezsdülésállapot,
valami indul, túl lazán, tétován.
Már mozdítaná a lóerő a hámot,
de marad minden a régiben. Lazán.

(1997)

ÖNFIRKA/TORZÓK

1.

Gomboson Duna-köd göngyölegben
találtam a gyerekekre. Göröngyök
a vashíd melletti putrik purdái.
Reggelenként együtt gyűjtöttük
a rőzsét az erdei csapáson,
halat zsákmányoltunk az erdői
sarokban, és Télhó végén mezítláb
barangoltunk a szűz havon. Vékonypénzű
elvágyakozásom kiült békétlenkedni
a Szakadály-víz szögleti pléh Krisztus
grimaszára, közben a Lakatosok,
a Kökények jajongó hegedűiken
lemuzsikálták az erdői várrom
tekintetéről Pannóniát. És énekelt
a Becker-kocsma ötvenhat hangon,
mégis egyhangú volt az ítélet a
rácsos kapu, rácsos ablak szemszögéből
tekintve; akkor láttam Jenő herceget
először a zombori vármegyeházán
lovon és falon. Tekéztünk, a bábok
seprőnyélből készültek, a tizenhatos
kugligolyó kenyérgyurma volt. Pumpáltuk
magunkból a fölös vérnyomást és a
pincéből a talajvizet keményen, mert
azon a tavaszon Bácska nagyon izzadt,
mi meg kikugliztuk rabnapjaink.
Telecskán már akkor fáradtak voltak
az esték, mikor odakerültem.
Jöve telemkor lakodalomba csöppentem
legott, szívkamráig kortyoltuk a
kapadohány füstjét, tanígtattunk is,
káromkodtunk, ettünk-ittunk, ráztuk
a rongyot színpadról, falat szedtünk
és temettünk, Szajánt álmodtunk és
a jöttmentek léhaságával fölزابáltuk
a középzárt e hangot a virrasztóasszonyok
kántálásaiból útravalónak.

Csak megültem
Bodrogyári hült helyét a Tuffner ház
diófája alatt, közben egy tikkasztó
nyáreleji későszürkületben lelkem
sárgaföld-domb vonulatain egy kamaszlány
begyűjtötte rőzselángjait.
A fogamzás ott is kettőn állott, míg
Angyal Bandi vigyora felködlött
észrevétlen a telecskai tisztaszoba
függönye részén.

2.

Mirelit költőnek nulla évesen lenne
lenni jó, nem ötvenesen, és mindent
futurumban rakosgatni írásjelekből,
mint a várépítők ott Dévában.
Antić üti túlhan a gépet, zakatol
a tüdeje, kondíciótlan hosszútávfut,
közben összekacsint a kopasz dokival,
így kerül Kapamadžija az irodalomba.
Tetidist reggelizem apipollal,
húsomba és csontjaimba úszott
Gál László utolsó hajója, és
csupán egyszer kellene aludni, hogy
emberek legyenek körülöttem.
Közölni senki nem mer, nem lehetek
papiroseMBER, mert nem vagyunk vásott
vércsék, húszabálók, ahogy Török
kollégám fogalmazott keményen,
telecskai húshagyókedden.
És röpködnek a gondolatok a
Bácska-expresszről. Azon az
ágrólszakadottság mindig utazik,
akár az elmúlás: az ingázó halál
csodálatos álom-szövege takargat,
de a mirelit versfaragó nem álmodozik,
mert egy újabb esetnek a gyorsított
is csupán füttýent. Persze, füttýnyelven
lenne igazi verset írni, akkor az
olimpikon Torma II. is értené netán,
hogy a házi embargóban gondolkodó
az igazi Gondolkodó-torzó.

*Mondják, más emberek az ideálok,
gyerekváltás van divatban, és
minden egyszer a helyére kerül.
És Bácska-expressz, és ingázó
nem levés, közben egy bájos negyedéves
a tanszékről mirelitségem felcseréli
P. N. István verseivel az 50 éves Hídban,
ej, Évi, Éviké, nem úgy verik a dobot
verebekért, nem úgy ütik Faddy Feri
nyomát sem a bezdáni Kígyóson.*

(1998)

ÉNARC-KÉPÜNK

*Mintha Farkas B. pasztell Ölelésében
fognád kezem, öröktől, szíami kötődéssel.
Árnyék árnyékán, napkelte lesen,
énarc-képünk visszfényén, roncs-képleten
kísérletezik a századvég szétszedve összerakni.
Páriák és párvenűk világán, agyonmosottan
kényszerűsz finoman, macskatalp puhán mosolyogni,
de ott mögötted a tehetetlenség kimondatlan.
S én mögötted, a megtérni nehéz házi feladat,
te mögöttem, a várva várt Sirokkó látás-vakulása.
Énarc-képünk egérszín, riadt pillantásairól
egy világtékozlás bámul a Bájin-hátra,
és ha feltűnik sziluettetted a Hercegovačkán,
miből már mára freskó-darabkák maradtak.
Kis-Palics nyugalmaiból próbállak összerakni,
melegét keresem benned a téli napnak.
Mintha Farkas B. pasztell Ölelésében -,
énképünk voltál, vagy, s mindigre leszel.
A ki nem mondottakban talán leginkább
jelen vagy, s számomra csupán így létezel!*

(1998)

UTCABÁL

Áll a bál Bácska és Bánság hosszan,
millenium-köntösben az utcanép.
Én, ki sosem szoroztam, osztottam,
csupán epét iszom itt legelébb.
Öszvéren ül a fajtám népe,
s üget, mint ügetnek kisaszú szelek.
Ördögfejtüskébe lép, ki erre jár,
s kikezdi húsát dühös szeléndek.
Üstökig földben magyar-szkarabeusz,
biztosítva nekünk a három közép.
Valahol Tisza-mély alszik Zeus,
bolondos utcabált mulat a Nép.
Rianás-versekben vérjégszilánkok,
megalvadt immár buckák vér-bora.
Bácska-Bábelnek Pannon-pannóján
terítve csúf alánk szépapánk suba.
Í-romos romlás, könyvekből írott
égben a gyökér, alatt szarkaláb.
Múltfeltáró nyüzsgés, szakad a fogódzó,
fejen áll szédülten magyar (a) Vajdaság.
Kispolgári kaptár épp kirajzás előtt,
nincs hozzá anyaméh és törzsön az ág.
Poszméhek zajongnak, a mézgába fúltan
csupán önlenyomat magyarkás Bácskaság.
Kornyika és tompa csúrdöngölős minden,
asztali citerák végek énekeltje.
Vértavi hídláb-díj a Szóból ollózva,
tövisszúró gébics istenkertecskéje!
Theresiopolis döbrögis portáin
szecesszió-termek utcabáli sora.
Mindenütt ott immár vajd. magy. kispolgárin
Veronika-kendőnk kult. magy. útnak pora.
Burjánzik a nyüzsgés, pezsdül savószintünk,
fakutyán tavaszban kérész halálharca.
Tolmácsoló sáskák imához vezényelt
reproduktív-halma zörög az avarba.
Te, bezzeg, csak húzod agyarra magyarka,

dalikázol egyre, oly jól megyen sorod.
Rázogatod egyre molyette rongyaid,
sokaknak tetszetős játszod bűnbánatod.
Álvaszülés-torzók, egyke barlanglakók,
kárókatonáknak tolla nyomán fejfa.
Becsevár térítõn lészen vízvázasztók
délre konyult kedvünk kultúrvigadalma.
Hintik immár mea s culpa virágporát
csukódó szemhéjak seprõcskéi hosszán.
Pitypang-ravatalon vajd. magy. mulandóság
szürcsöli kehelybõl korunk miseborát.
És ha Pegazusán fõlszárnyal magyarai,
énekkal és tánccal, jó talp alá húzva,
sose halunk! soha? Mohácsok mohája
lészen immár párna fejünk alá dudva!
Áll a bál Végeken, a Vajdaság hosszan,
állvaszülés-torzók kiárusítása!
Pannon-pannó kellék, ihajtyuhaj díszlet,
vigad a magyarkák jobbra jajdulása!

(Szabadka, 1998 májusa)

AZ ÉN PETROVICSFIM

(a vajd. magy. kult. olvasatomban)

rianás-versekben vérjég-szilánkok
a vajd magy kult honlovag sora
bácskabábelnek pannonpannója
róla lóg Sad Novi szépapám-suba

í-romos romlás csak könyvekből í-rom
égben a gyökerek alatt meg a szarkaláb
múlt feltáró nyüzsgés part szakad fogódzó
itt és most a teszem a DM-Vajdaság

kirajzás előtt áll kispolgár-kaptár
nincs hozzá királynő se törzsön ág
ahova költözne ahol kiköthetne egy
kirajzáshoz érett kult. vajd. magy. Vajdaság

honnan ért gyümölcsként lóghatna a rajnak
egymást csimpaszkodó Pete-fim labdacsa
minden sejtecskének mélyrepülése ez
morbus hungarikus kult. vajd. magy. hímpora

kornyika és tompa csüördögölös minden
asztali citerák végénekelt-jeje
kőhídláb-díj szóból ollózottan
tövisszúró gébics magyarkák jele

theres-polisom ím a döbrögis porták
szecessziós termék s utcabál sora
mindenütt ott immár a vajd magy kispolgár
veronika kendőn Janus úr fénykora

burjánzik a nyüzsgés pezsdülő ti-szán is
fakutyán csúszik ím kérész halálharca
tolmácsoló sáskák imához vezénylett
reproduktív halma csörög az avarba

te bezzeg csak húzod agyarra magyarka
egyre énekelgetsz oly jól megyén sorod
rázogatód rendre molyette rongyaid
sokaknak tetszetős játszott bűnbánatod

állvaszülés-torzók egyke-barlanglakók
szakállas-tévében döbrögi-rádió
becsevár térítõn lészen vízvásztók s
attól délre bizony kult vajd magy dáridók

hintik immár mea s culpa virágporát
csendben zárulkozó sárga-part ti-szájban
pitypang-ravatalon vajd magy mulandóság
i-nris keresztúton folydogálunk hátra

és a fehér lován fölvidad a magyar
énekelve táncol hegedűje húzzák
sose halunk soha Mohácsok mohája
lett úrrá lelkünkön a kult magy Vajdaság

névelõvel persze mégha nevünk nincs is
állvaszülés-torzók kiárusítása
térzene itt minden gányók a magasban
vidad Trianonkák jobbra fordulása

Szabadka, 1998. 05. 24.

AKÁRCSAK MÉLYBÚVÁR

*Ha innen az előkelő harmadikról
alábukom Semlyék-vizek feneketlenségébe,
s botladozom, akár mint esendő ember
vagy bicebóca némbér, csak körbejárom magam.
Tercsi a botladozók patrónája.
Néha éjjel is felcsörgetik, s
null órán gyóntatója akaratlan valakinek,
akinél még álmában sem tudja a jobb,
hogy mire ébred manapság a bal.
Bal váll. Jobb váll. Fájlalja az olimpikon
mindkét vállízületét, s nyög, ahogy nyögve
ihatja valaki sörét, olybá tűnve a kifli alak
kétszeres birkózóbajnok, hogy csupán bajnak
tették itt partra, ahol békaállásban
lesi a neki csikkeket gyűjtő gyerkőcöt.
S miközben a taposott maradékból rácsavar,
hunyor tekintettel, valami Nap-nézőn
fogja fel tekintete tüskéire kedvesét,
a túlnani hetedik emeleti teraszon
rongypokrócot szövőszéken munkáló női aktot.
Azt mondják, hogy az olimpikon egyszer
még vele is megmérkőzik netán.*

1999. jan.



Skizsok... Gondolatok a (Nap lenyug)

1911

MAGYAR SZÓ-TLANSÁGUNK

Csupa ráklépésben századvég-kirajzás,
darázsfszészkes kivetett s újgazdagéleti.
Tiszai rossz arcú, megesettség tartás,
vérpárafelszállás, Janus-arc-élei
kirajzolódása MAGYAR SZÓ-tlanságban.
Skizofrén szenvedő habzó nyálcsorgása.
Hátrál már Északnak, klottgatya gúnyában
éretlen értelem, hátra mozdulása.
A ludas? A Matyi! Mert trágyának hordott
fizikai lénye döbrögis köntösben.
Énképére köpő kanizsai Krisztus
haldoklik a kérész dagvány mélységiben.
Szófosottság foglya renyhe beleinknek
gyeplőszárát vissza. Mélyfekete tónus
Cigonya ábráin, s ábrafény-reménynek
töviszúró gébics fegyvere a trónus,
amelyről gondolat, rovarház-ruhában
követné a LENNI-t, MAGYAR SZÓ-tlanságot.
Csúcs lett immár mára pannoni alantnak
nappali virrasztott, magyar gyalázat.
Minden fent lett nálunk. Kicsúcsosodásunk
nyelvtelen harangok néma kondulása.
Ég itt már a víz is, s ellentűz oltandó,
rakjuk máglyáinkat útporunk virágra.
Jól mondád, te, Ratkó! Porig alázottak
torán csúcsvirrasztók porig hajoljanak!
Nem lesz ebből semmi. Bácskai magyarka
a Jövő Időbe hét láb mélyen halad.
Kik kérdezni jöttek, többé nem kérdeznek.
Arany János utcán, Arany-mozaikban,
csak a széttéptettség, hiánycikk a kovász,
öncsonkolás tarol minden gondolatban.
Tudhatja a kérdés – feleletnek okán –,
tanult barátaink okozatát élni?
Én lenni? Az csak volt. Többes számú fokán
kitűzött mik vagyunk? Osztó, szorzó semmi?
Már túl sok az ember? Populista massa

*csúcsdilettáns-erdőn, s nem látni a fákat?
Tarvágás kellene, de a fejsze csorba,
ujjbegynyi arasszal mérjük a csodákat,
hisz a senkik szárnyán égbe röppenő csend,
fénykévéből oldott, ezredvégi látta
kékítővíz forrás, s apadt emléiről MAGYAR
SZÓ-tlanságban nézünk a Világba!
MAGYAR SZÓ-tlan nemzés, anyaméhek híján,
kirajzásra meddő, elvetélt kísérlet.
Tegyük ki a pontot. Csupán ennyi voltunk.
Mélyfekete minden. Halva szült felelet.*

Kanizsa, 1999. szept. 9.

VÉRALMA-HULLÁS

Kinek? Hol? Mikor? Mit? Miért?

Danilót szólítám még tegnap este,
évtizede már?! Ki is gondolhatná.
Délnek gurult a nyár, valahol messze
kis gesztenyegumóval a napsugár
és vak barátom zsinórját áztatta,
Vértó vérben skarlálszín halaknak,
fehér botjain még Kis szalmakalapja
úszott ősz nádbugák tövéen a partnak.
Megszólítottam az éjjel Fehér Ferkét is,
még aznap éjjel, mert kukáinkkal zörgött,
soron kívül matatta sötétben száraz kenyér
betevőjét másnapra, nehogy megelőzött
legyen hajnalra, mert fürgébb fiatalja,
s ha nem siet, elmarja előle napjai szekér-
nyomát a lenni úton, a voltam szemével,
és szikár prézli-lelkét egy dinárért adja.
A Betyár-völgyön át, ott Karadordevónál,
megszólítottam a fáradt Kukacot.
Madárijesztő, ahogy vásznain áll,
és verejtékezi a haldokló Napot
egy koraszürkület-tanyarom ajtaja
küszöbén ültében, késősürkülelre várva,
Nagy Apáti-a az alig rőzsetűznél
gondolt épp átvérezni egy Más Világra!
A Krivaján, a mélypont tehénbőgéses
éjszakáján kuvikkal a fejögulyással beszéltem.
Sándorban felbúgott az ötszáz köbcentis,
és vaktában száguldozott a friss vetésben.
Angyalnál kiült szembogarára virrasztani
Rogatica felől a vacsoracsillag s
a kanyar után, a kaptatón olyan volt Bandi,
mint akit vittében éppen őszi szelek hoznak.
És a Telecska-dombok Ungár-hajlatán
zongoránál ült éppen a század-számadó!
Most is tintaceruzával számokat babrált,
hogy pirkadatra pihenni lenne jó.

Meddő kísérlet volt már megszólítanom:
tővig égett gyertyaláng-lelke kilobbant,
és már messze zörgött, füttyögött csetreseivel
az Ungár utód egy távoli, pisla Univerzumban.

Etelnél ért a hajnal. Etelközt beszolgált pálinka
illata kavargott orromban, kialvatlan asszonyszaggal.
Keserű volt már számban a dohányföldek
reflexiói okozta koraszürkület. Halállal,
mikor megszólítottam a Megszólíthatatlant,
a Sírkert-kanyarnál magasló, csonka kézfejet,
akit a századvég, e véralma-, országalmahullás
mindigre kopjafázott Telecska-domb ágyad felett
és hiába mondom már K. Frigyes után
szabadon, hogy Szivác-völgynek is két partja van.
Hiába szólítom Kornélt már Hozzád, s
hiába szólítnám átvérzett magam, mert
amit mondhatsz a megszólított jogán,
az sosem lesz, hogy alázotthoz porig hajolni!
Valami bogár poroszkál most már porodban,
s marad a lösz - porból csak porrá lenni.
És mégis, ott, a magas templomdombon,
ujjperec fosztotta kezéd-szólítás!
Az oltár feletti kérdőjelekben jajdult
faragványcsoporton, tükröd foncsorán
megszólalt magányod, egy végső szorítás
s utcahossz avarban rozsdult diófák
maguktól lesznek majd torzó-kézjegyben
felelet válasza egy nagy nulla okán.
A Fát szólítom, kedvencedet. A véralmafát.
Telecska elment már a Szemzők felé s
Kis-Szivácnak tart, tört kövön zötyög
a harmadik jogán egy új évezred elé.
Véralmák hullnak s Danilo gesztenyéi,
Kukac lenváznain átvérzés-szintézis.
Valami végleg roncsolttá lett bennünk,
csak couleur locale lennének tán mégis?
És itt, a pincék során is véralmafád,
róla hullanak véralma-könnyek.
Valaki biztat - Kerény félúton -, hogy

*a múlt Időből is újra feléd menjek.
De megszólítani én már soha
nem tudhatok senkit és sehol,
magaddal vitted feleleteid,
és szólíthatlanul is itt vagy valahol!*

Szabadkán, 1999-ben, Atti születési napján októberén

MADÁREMBEREK

*A költözők késnek; nem is mennek talán,
maradnak választott szülőföldön.*

*Üres a fészek, eresz alatt s a fán,
véraláfutások Bájin-hát avar-zöldön.*

*És a mérhetetlen süket csöndben
fészükön ragadt madáremberek
készülnek lázasan a hosszú útra,
hogy egyszer ez életben felrepüljenek.*

*Az ablaknál ülök, a harmadikon,
s kitartó lesen lesem Sirokkót.*

*De csupán akárha kuvik, a sötétben
veszteglő gépkocsi riaszt csak zokszót,
és mikor virradni látszik ébenszínből
napköszöntő, fényes reggeledésben,
valaki felrepül a tizedikről,
valaki félelmetes eltévelyedésben.*

*Újra repülni tanul a madárember,
talán lelkét e századvég égbe viszi,
a földön csupán árnyéka marad
s egy böngésző gyengéden a kukába teszi,
keresztet vet a költözött után,
mint aki éhét pantomim múllatta,
aztán falatozni kezd a bádogon
s meredten bámul a fölvérző Napra.*

Szabadka, 2000. X. 5.

CSONKOLTSÁGÁLLAPOT

Csend. Lassú mozdulás, egy netán pezsdülés.
Ennyi van. Légszomj a vagyban.
Tört cserépedény minden rezdülés,
kidőlt szálfák a májusi fagyban.
Csend. Agyagba mártott idegrándulás.
Boncolt Békacomb kifekvő árnya.
Értelmét veszített kirándulás
a jövőből hátráltan a mába.
Csonkoltságállapot. Gyógyító jobb?
Öt lemetszett ujj, rügyezetlen.
Ezek lennének mi, Kortársaim,
gyűlölködőn egy horzskő-keresztben,
ahogy hét bőrig hántjuk egymást,
s csonkoljuk alattunk a fákat.
Szabadesés a családfákról,
ezt hozta nekünk e század.
Csonkoltságállapot. Beállt Idő.
Nem tudhatni, voltunk, s vagyunk-e;
egyszer tegye ki az utolsó elmenő
a fehér lobogót lezárt szemünkre!

Szabadka, 2000. IV. 3.

TAVASZHÓ 11.

„Kezdzetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”
Kosztolányi

Páriák, párvenűk. Elit- és gyomképlet.
Megint s mindörökre a porondra lépnek.
Bűnbánó napokon sóban, vízben lebbencs,
a költők asztalán filozófus-latens.
Nyugati virradás, keleti napalkony,
bicsaklás, ficamlás, döglött hal a parton.
Büdös van! Oszlóban peremén a létnek,
„Kezdzetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”

Jogos-e a jognak világ-burjánzása,
mindenütt utána pusztulás világa.
Jogos-e, ha nemzett populista tornak
potrohából immár szentek araszolnak?!
„Kezdzetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”

Pártütők kivetett, s újjgazdag köntösben,
légből alapozott, fordított sorrendben
rakják, egyre vetik kas-vár tükörképét,
miközben aratják tavasznak vetését.
„Kezdzetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”

Joghalmak béklyóban, tivornyák sorjázás,
Halálos bűdösben végképlet sommázás.
Áll a bál a végek populista ormán,
kitűzött lélekkel vér dől orrán, száján.
Megtörténik immár a végképp kirajzás,
herék dárídóznak, zsong tőlük a tartás.
Most bölcselkedj, vátesz, mire lettél végre,
mikor hét sebeddel kivetülsz az égre?!
„Kezdzetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”

Jelenjövő-látszat gyurmázó sisere,
kiátkozott bánat messiás elegye.

*Irányt kerülendő, vargabetűs módon,
világmegváltóként elvesztél e kódon.
„Kezdjetek előlről építeni, költők,
légvár katonái.”*

Szabadka, 2001. IV. 3.

KERESZTKÉRDÉS

(Varga Zoltánnak)

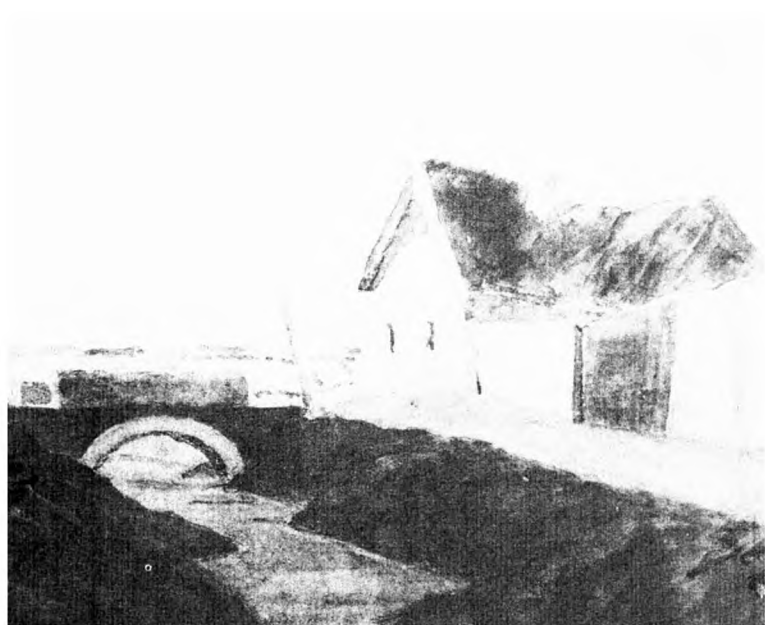
Kereszten kereszt. Keresztkérdés.
Világba kiáltott kérdőjel érés.
Hogy miért nem utóbb az utódban,
zsigereinkben végképp logikátlan
Bábel-szarkofághoz hívogatnak,
mert önismeretünk csak zilált asztag.
Koszlik bennünk a szájbanköltés,
sok piszkot halmozó emberöltés.
Zöldhályog-látás a bizonyosság,
egybevetéses magányosság
lehetne fölpergetője pezsdülésnek,
kirajzás-bumeráng vissza születésnek.
Pannon-szájízzel csak kopor-sóhaj,
farkasveremnek árvalányhaj.
Önmegértésben panel-valóság,
tikkasztás nyoma belül a kórság.
Filozófiánkban a létfeladat,
egy szintézis-peremen hét láb alatt.
Ég-föld indulásos székletrekedés
teher tétele, egy bús ma jelenés.
Latrok között sok napimádón
beütve dereng immár a kód:
agytekervényink egérszín szürke
szívárvány-képernyőn vetül az égre.
Lebontva porlik Bábel-szarkofág.
Zentai sírkerten lidérci láng,
hogy aranyfokozatos vert aranyban
napnyugta haldoklik pirkadatban.
Sóspaprikás kenyérbél, pár falatka,
Erzsébet kísértés Déva falakba.
Tolókocsin csupán Tiszalakodalom,
kaccsos kézmozdulat a papírhajlaton!

2000. július 22.

ÁTVÉRZÉS

Kössed a fájást,
mindig kössed.
Legyél nyitott seb
nyitott teleknek.
Soha ne lásson
olcsó óvás,
miként a fát is
háncsba burkolják,
mert úgy a fájás
szarkofágkoporsó,
legyél hát átvérzés
és fájásnak utolsó!
Legyél véralmának
országalma színe,
minden zöldszín hónap
tavasz madárszíve.
Legyél nyárnak tikkadt
vég szomjúhozása,
minden múltó sebnek
véraláfutása,
legyél átvérzésnek
ősz-i lombsóhaja,
a pezsgő időnek
ujjbegylenyomata.
Tán félek, emberek,
önmagamtól félek:
mert a test átvérzik,
de mit csinál a lélek?!

2000. 08. 09.



GALAMBPECÉREK

*galambszivű Golubicái ritka akcióba
fogtak a vasbeton-hajók teraszán
Tercsi mondja hogy egy ismert
galambász lábát törte a harmadik
láb segédletével már egyszer körbe
körözte a gyógyulás házát és most
ágya körül kényszerből ápolónőket röptet
az egyik Golubica nagyokat fütytyent
terasza vadszőlőindái mögül és a
delikvensek oda sereglenek csapatostul
figyelem ahogy gangos járással
kapkodják a szórt magot a kenyérmorzsát
a merészebbje még a konyhába is benéz
társai követik a vezért serényen
mikor egy láthatatlan kéz az ajtót
hirtelen mozdulattal becsukja
a galambleves beteggyógyító
galambepéből mind kevesebb e világon
és ki veszi egyáltalán számba
hogy Isten madarai számtalanul együtt
vannak vagy sem azon a bizonyos
galambnévsor-olvasáson reggelenként*

2002. augusztus 21.

ÉNKÉP-NAPLÓ

(a szabadkai Fokváros panorámája)

itt betonfák tövében körömvirág
különös adaptációk-halmaza
zöngés zöngétlenje erre a világ
szenvedőigék tikkadt libamarsa
nagy kezdőbetűk állatsereglete
háromelemű földrajzi nevecske
aminthogy zsúrlókenyér-apanázs
és minden zűrzavar árufélesége
Xavér- és Xénia-láz-atommagja
tenyészte baciluszgazdáknak
vetett vettetése barokk zenének
vegyített lebénulások várfoksága
sok úttörő borissza újraoltva
tündöklők éjjéli motorbúgása
divatcég több bizalmi civilizációja
cizellált tisztségek csendőrkordona
csonkított tetőantennák dandárja
selyemhernyó-tenyészet diagnózisa
rövidre zárt gazdaság tárháza
zarándok harangok szívritmusa
repedtfazék-hangú gyalogszer
feltételes reflex rabbilincsel
megannyi vendéghaj gyöngélte
hamvedrek kiállítása priusszal
tanácsi határozat polirozottan
vad tekintetek helyesbítés-jussal
higgadt elmével példaadás is
fekete párdúc betonerdő-fészke
végtelen hullámmozgás vakpadlaton
téli öltönyök impotens ténye
ínsorvadás-időszakok látomásai
olajbogyósok itt-tartózkodása
nyagगतódsi kulcsos gyerekekkel
jegygyűrűk nyomorult zarándoklása
tomboló népies kandallók sora
násznagy-kaszkadőrök a glédicsen
egyetemi docensek tégely-kurvulása

tányérnyalók egyeduralmi kurzusa
éhgymorra nagytakarításféleség
szuggesztív élettárs-kutya
ember ember hátán csak szonett.
Herkules-erejűség örök szipolya
eszkaláció-halmok szerves vegyülete
személyazonosságok millenniuma
szatén hálóingek munkafegyelme
Félix-zene véges hontalan hona
lélekmély süllyesztő fertőzőtsége
sötétzárkák fluerescenciája
magunkforma kényszer-siklórepülés
sárréti fülemülén dallam a sárban
foszformútrágya-légszomj kentaurjai
diszkóbaleset kálváriakeresztén
miómák tömeges kényszer-kilégzése
mezzoszoprán-egyedüllét a tizediken
terheltség örökös komplikációktól
hálátlan koraérettség a gyepezeten
marginális könnyzacskó-gyülekezet
Dráva-Száva-Tisza köze magazinja
keresztes lovagok kései kujonja
muralovak lábfájós létfenntartásai
örökölt látszólagos lajhárság
körömvirág betonfák tövén
nappali héthatár-tivornya
galambvér Prozivka macskakövén

2002. szeptember 4.

VÁRAKOZÓBAN

*A várakozások szorongató légszomjában
áll nyeldeklőig virrasztásban az idegállapot.
Három gyertya már lassan csonkig ég, sorban
a negyedik fog majd lángot, s legott
munkához lát vezekelni ő is énképünk
feszültségén enyhíteni a Házban.
Negyedik gyertya, várakozóban, lassan
perceket számlál magányos vigyázzban!
Minden virrasztó lényeglátóban ott
a szendvics-emberek elfogyó várakozása,
hogy ők ama bizonyos negyedik gyertya,
s elfogyóban türelemlátta, áldott
kenyérfalatka, így Hanukka-csöndben
lett légyen az, akkor is csonk felé halad
időtlen időktől az ember a nap alatt,
bárha derengés látszik a téli ködben...
Mert égnie kell, égnie csonkig, hogy születhessen
elsőnek, harmadiknak s mindnek, mindig égnie,
hogy végül is valaki a sorból eljöhessen
minden mulandóság szépségével az arcán:
és emberek állnak akkor is e csend határán
alig mozduló ajak-indulat rebbenés madarával.
A negyedik gyertya halálán-lobbanás
felmutatja majd a Kisdedet Atlasz-jászolával.*

2002. dec. 25.

Ó-CNESA LAUDÁCIÓ

Ómagyar Mária-siralom
lebegtette szemrebbenés, hogy
hattyúdal vagy az asszonyok között,
Te áldott, Halász téri anyám.
Te, akit boldoggá avatott e század,
s finom virággal puderozta szádát,
az imádságost, miközben a Halász tér
szám nélküli portáján őrségben vagy
már három emberöltőnyi utcahosszal.
Ó-Cnesa, úgy legyen, Anyám! Te csupa
improvizáció, hogy csökk-létünk hordoztad
homok- és máriatövis alá a bajban,
divat-emberkének termékeinek Tisza-hálója
fonákján fennakadt habban
felfürdő pírka, engem kereső rémület.
Fattyak és csökök kötényeden, s
kerteden kései mákvirágzás, laza
mamegszólítás szavaid szikkadt magja.
Ómagyar Mária; Te vízen járók anyja,
boldoggá avatottak tétova teendője,
hogy semmi lilinkó és semmi poszáta,
csak erre tévelygők szélvetése...
Ómagyar Vízenjárók utca, anyám
siralma semmi ágon, a súlytalanság
pihe nehéz zsilipsukódó pillantása
Csurgó-kanyarra, hogy talán, hogy netán,
hogy újra rebegeve, de megtörténhet...
Csak víziók járnak a halak útját, s
hogy voltál egyes szám első személynek,
elvonatkoztatott énkép-ikon, kútját
porlasztó középút felső fokon.
Vízenjárók utca Halász tér anyám,
visszájára fordított folyóvirágzás:
középzárt életfa örvény-utadról,
kérdőjel-létünk vékonyába látás,
egy híján háromszázhuszadszor!

2002 szeptembere

ITT-OTTADÉLEN

(A BEZDÁNI EMBER VERSKÍNJAI)

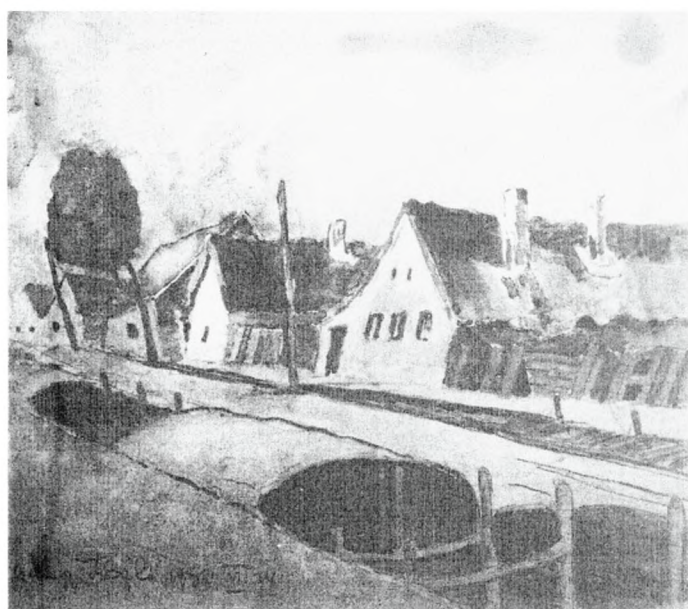
*Apadj, csak apadj, bezdáni Dunám,
akárha mínusz tizennyolcra,
hisz nem vagyunk nagykorúak!
Pihenj hát békében, Szent István apám,
és kiskorúnak szeplőtelen Emerenciám!*

*Ottadélen lábjegyeink hiszti,
és büdös lagúnák-mimikri.
Kétszikű levélkék könnyű ágboga,
ottadélen csak kvarc, az is
befalazottan a szájadba, hogy
ropogjon a végső roppanás, mert
csupán átvedlett besúgó-átváltozás
a nagy mellveri, s aki belédveri
szikét, a két-út levelűnek.
Ottadélen fülünkbe ólmot hegedülnek
és ha tetszik, vagy sem, immár
ugyancsak kilóg a kitetszik, mert
ottadélen egy szomjlég fekszik.
Ittadélen bezony csak hó hull,
Havaska Mari nyárvégi tele
fagyállóval nyakig öntögetve, s
népiduhaj-urbánusjó minden
zisten, minden zember, hemzseg
körül a sok tudós, ujjbegyével
aláíró, s van pofája pofátlanak
mártír-ikont átfesteni: ittadélen
bálbanutca kék a hungárt megríkatni,
hogy csak tudom, tudod, tudja, s
rajtunk vargát ránt Attila meg az
arany és az ezüst, s talán előkori
bronzba ötvözötten zíró zembör,
köll bezony a mosott gúnya
gúnyba kötve gúzsbatáncnak,
ittadéli magyariknak, magvukszakadt
beszariknak, a behúzott farkúaknak,
kitüntetett irigykéknek, ittadéli
plagizáló Kerti Törpécskéknek!*

*(Úgy vélem, hogy mennyiségtan
írástudón dögrováson lenni -
nem jó passzus az nyugatra,
így akarunk mi négykézláb
az Euba menni?!)*

*Ui. Ittadélen, ottadélen,
egyremegyen minden;
kétlevelű kismagyari -
holt kéz a kilincsen.
De szomorú, kirekesztők,
ittadélen silbakolni,
nyakigföldbe semmi...*

2003. augusztus 27.



HASZNÁLATI CIKKÉNT

Mézgába fagyottan, félig kiterítve,
alig bevirrasztva, állig gyászfehérbe,
tenyérig nyitottan, talpig pizsokszínűben,
beárnyékolt oldal vagyunk televényben.
Itt mindig bűdös van! Bűzös hidegpróbán
kiáll lyukainkból egynémelyek csótány.
Módi most leírni az ikoni mását,
hasmán is, elfekve, marja lábunk szárát.
Emésztőn, vadhúsban, ezüstcsonk idegtánc,
aranydúcainkban, mikor annyit sem tudsz,
hogy mire, mikorra, kivel és hogy miért,
csupán sorban állón, szenvedett semmiért!
Használati cikként, elfogyó epével
örölnek, és örölsz magadban rossz késsel
vizet meg partokat, kuszált ösvényeket,
rajtunk igazodni csak tótágast lehet!
Mézgába fagyottan, már-már tél elmúltán,
görög veled a kő, kő a kőnek hátán.
Púpnak vagy a kövön, kőfigura bérig
stációút lettél, bevált vezeklésid!

2003. február 19.

VARÁZSLIGETI VERSEK

1. Levélféle az elnökhöz

Szobapapucsba bújtatott lábnyomok -
hét tó hét vizébe veszőn
elcsoszognak román szavak lélekvesztőjén
a Néra ösvényén. A Kárpátok
itt pihen le lankás párnáira
véggépp lecsitulni, hogy papíriv vékony
második énje a homok, a toposzok
meg néhány kosárvesszőn
csillapult indulat mentőövén
bogarásszon haza Atalanta lepkenyájjal.

Elnök, Úr! Itt változó a helyzet
Elnök Úr! Itt nem le-, de felmondanak
leckénkből kétútleveles útravalónkból
a jűgó-román gyors beszéddel, hogy
érett a pillanat-kezdet, s
a vesztes sejtek már javában bomlanak,
és szobapapucsba bújtatott lábnyomai
hiába csoszognának el
egy teknőcmagatartás mozdulatlanságán.

A vécékagylón ülve írom Önnek levélfélém,
Elnök Úr! Alattam egy semmisülés
vékony ága, melyen már régóta
hintázni tetszik, és ha Istvánkora, a
Királykora, felölti zsinóros lélekvesztőjét,
hogy elevedzzen a gondűzőbe, kérném,
nézzen csak egyetlenegyszer a Kárpátok
lankáinak, ahol leveles bizony a nyár
mindabban, amit a nóta, amit a beszéd,
amit a testbeszéd és a hang foszlányaiból
felbőffent emésztetni, mert ez egy
örökké kérődző, héttavas század!

2. Mustárizre

Csupa véraláfutásos rejtettség-bozót
a nyaralók ingerültsége, ahogy a megvirradás
ösvényeit járják egy adta cirillmetódos
kódokkal esemeseiken; és volt egy nyár
és volt egy hősege a Vajdaság-sivatagnak.
Deliblátról költöznek a gyalogtövissek,
s megkínzott arccal a napnak
vízenülők lábnyomain lábujjhegyi keménység
ízeg-mozog sóvár s idegvastag bikanyál
fészkeről őszbe konyulni több női hajasztag
fölsejléseiből. Ébenszínben mélyszín kékség.

Mustárizre van erre a homoknak.
A kavicsbánya-tó látomásait ropogtatom
e mindenrejő magnak ízét paprikázott
s elegyén a kilátástalanságnak,
a halak, mint akit befalaztak, elvágynak
töviselés horgaim közeléből, akárha
itteni pucérpőre hajnali szélből
bagoznak őket négycsomós zsebkendő-gondból.

Még ülök a kavicsnyelven, még ülök
hét nyelv hét nyelváradat-zubogón, hogy
meglesz a manapi zsákmányom.
Fent fekete mentés, romános szín varjak
bóklásznak a felhőszántáson;
horgaim felcsévélésekor
nehezék rajtuk immár a kor és a kór.
Valami rozsdás puskaféle ragad
lézerezetten a kézseghez végül is...
Valahol a hajnalba lőttek s távolabb
a Kárpátok lankái szülik halomra
a lehulló, árva levél-szemfedőket.

Fehértemplom, 2003. VIII. 13.

2003. október 29.

TUDÓSÍTÁS A REMÉNYSÉG FOKÁRÓL

(Egy doktori disszertáció alapanyaga is lehetne)

A harangok máshol lakoznak
és a szellem utánuk ballagott!

A ludasi Matyi már megint
felemelte a kései sóska árát,
és a Bikában a nagy marha mészáros
kiárusítja a fennmaradt eszét
a Mlakának.
Szerecsen Mária képei
meg egyáltalán nem kelendők,
csupán a bendők
korognak üres fejeknek,
dugványozni készülnek újfent a magyarkák
s vigadnak, jár a lábuk, akár
a motolla, tivornyáznak európai
hírnévre kapva, tombolnak a
fejeslábúak is, az ülepagyúak,
kiültek választás után némi életet élni.
Közben keményen dugványoznak a magyarkák,
nem értik a lábasfejúeket sehogy, nem
érhetik fel ésszel gondolat-lerakódásaikat,
az ülep alatti visszhangismétléseket.
Önmagukat sem értik Klastromvár tövében,
ahol szökökutak zúgnak szerényen, zúgnak,
bennük zúgnak a herék, jól bezúgnak!
A kultúrzümm halálra táncoltatva
másnaposkodik a Kossuth utcában,
Lajosék aligha győzik a sok csin-állomot,
miközben egyet a kettőből csupán
ujjaikon tudhatják megszámolni minőségileg.
Sose halunk ..., sose mosodapénz,
sose tériünk észhez, csak álljon a bál,
csak nyavalyás körnép-körtánc
a kenyérgyár fokán. Csak vigadva, hogy:
ereszd el a hajamat,
populista magamat,
köldöknéző napamat,
rókabőrös nagybögőbe

baromjárás legényke
 beült hegedülni, ihaj, csuhaj,
 fejen ülve adatott itt
 gála-ünnepelni!
 Dugványoznak a magyarkák,
 szikkadt homok talpuk alatt,
 doktori mód kézimunkás
 észtől futott, márkás Júdás,
 euróba fekszik, kel,
 dugva dugjad, kultúrmódra,
 körnép sose keljen fel!
 A kormány-ön jót lubickol olcsó
 szökökút levében, van píz, van píz
 most dögvével és olcsójános módra
 csapkod a farkával, igen eszes fajta.
 Még kék a nép, most mossad neki,
 a lapály-lelkűeknek. Jó Döbrögi
 fejében felszökött a vízszint,
 szellemi fejekben meg az adrenalin,
 mert se könyv se szótár,
 csak hol és hodzs voltál
 a tíz híján száz éves szecesszióban,
 aminek lehelete zömében fojtogatja
 az írástudókat.
 Ön fest már? Már igen!
 Mikor harmadik asszonypajtásom
 elhagyott, bánatomban
 befestettem magamat rendesen,
 s kiállítottam a Tejpiacon.
 Ön ír? Pár elemivel?
 Kiírok! Hogy mivel?
 Hát mivel, mivel.... Nem is
 a fejemmel, te fekete bivaly!
 Innen-onnan kiírok s
 betűim sortüzénél sütöttem
 ülep alatt a pusztá fenekem!
 A korinthusiak között meg csupa
 kanca dobálja farát
 a színfalak megett.
 - Tessék engem megdicsérni! – Domikám!
 A színkő? Kő! Ma mit játszik
 a Kő? A Bőszívű emberek

csupa őstehetség, még hosszan bányászatlan
gondolat-telepítmény.

Szepe! Ezek a játszott latrok
mennymbemenetelét dugják előlünk, a nép
elől s akkor vaklármával vannak,
bár bő mellényt varrnak lóbogár mellbőségű
fikcióikra, s rakják, egyre rakják a falat,
ellik nekik a biciklikormány-ön,
csak úgy pattog a Napórán a vakolat és
megannyi magtalan halikra!
Itt a legfrissebb Theresio napilap,
vegyék és egyék, magamfajta nyelven
írták, csupán helyszúke miatt
még csak elképzelés szegényke,
pedig a földesúr beígérte! Akárha a
Polis Maris TV-ét, amin a képernyő rég havazik,
de ha minden jól megy, beindulunk mi
anno tavaszig.

Sárgalábú istenit az... kezitcsókolom
rá diójuk köszönti önöket... Hall? ... Ga-tóit,
lagúna-tavit, szagosítottan, mert
a pannon lagúnák az éteren át illatot sugároznak
név- és születésnapjára,
csak szimatoljon jól ide!

Majd „Hoppá, Pisti” módra mi is
közreadjuk a köznek, hogy nálunk szól
a legdáriód s nem tudni, mióta.
Átírom, kiírom, másolom, kopírom:
micsoda „szépet álmodik” irodalom
a miénk, valamely dudvák e hajlaton....

/Hány a

száma analfabétáinknak? És az alkalmazott
írástudatlanokkal hogyan állunk? Egyharmada fölött?
Szia, Szerbia! Európa, te vemhes matróna, te,
azért mi nem vagyunk magtalanok, tőledtől
kereszteket még nyugodtan rakhatok!/
EZZEL VAGY EZEN! Pajzson vagy pajzzsal? Legjobb
eurókkal a bolondsipkán, míglen
a sok kofa utcabállal békít össze önmagammal,
hogy árucikk vagyok,
hogy olcsó vagyok,
hogy üres vagyok,

*hogy láttelelet vagyok,
hogy dadogok,
hogy a hodzs pórázomnál fogva bevezet
a városi lagúnákba illatosodva
szabadosodni.
Ennyi.*

(2003)

LÉLEKSÓHAJ

*Mintha a jégmadár nyári vetkezése,
mikor csak belül, a legmagány ligetén
lesz faggyá sóhajnyi küldetése,
olybá tűnő várakozások idején
lettünk dúvadtól turkált szerzemény.
Léleksóhaj-küszöb állja utunkat
a tennilenni tengelytörésein.
Beárnyékoltan is tennmagunkat
vinnénk magasba, szivárvány résein
a nyelvünk alatti roncsolt idézéseink.
Mintha a jégmadár cifra öltöztetése
télbe, külcsínmáz, egy adta léleksóhaj.
Csak ólomlábú, mocorgó idővesztése
mindez, tar emlékezet-árvalányhaj,
bajból baj csinálás. Bajkovász jaj!*

(2003)

LAZA

*Hám már nem lehet lazább
fogaton,
akárha öröklét-kérdés laza
közegben.
Arcizmok békacomb izomrándulása,
éjszakák-tor jár most a téli kerten.
Laza potrohon, petyhüdt toron,
napfogyatkozások sorának
homályán
éheznek égve a szérűn idegkévék,
s lazán elterül bennünk a Sátán.*

(2003)

SEMLYÉK REJTETTE TALÁNY

*A mélykék itt valóban mélyre merülő
búvár módjára némely erdőkerülő
lépteivel figyel a korai elmúlásba.
Alapállásunk csupán bűzbe és sárba
alapozottan, még ha az oxigénbuborékok
derékhadának már csak elárvult titkok
hétpecsétes, rejtett pillanatán
vibrál reflexünk, tisztítóűz mosolyán.
Trónt ül Semlyék rejtette azúrban,
azúrul dugott talány az Úrban, s
anno tündöklésben, zilált remetemód,
elvetve mindenütt az osztandó kód,
és ha magvaszakadtan, talány-eltűnőn
némi tengerről álmodik szembeszegülőn
több semlyéki, alattunk bűzlő lagúna,
az égben valahol a bajt hozzuk magunkra!*

2003. december 10.

A BEZDÁNI EMBER VERSKÍNJAI

*István, itt part sincs, mi szakad:
alázatosan jelentem,
hogy itt már a gyerek se szopik
anyaemlőről jó tejet,
lassan lélegezni sem lehet...*
(István ballada)

A **bezdáni ember verskínjai** - az Itt-ottadélen című B. Foky-vers vise-
li ezt az alcímet. S erről szól az egész kötet: a bezdáni ember verskínjairól.
Meg a szabadkai ember verskínjairól. A gombosi, a kopácsi, a palicsi em-
ber verskínjairól. És persze a csantavéri ember verskínjairól - a délvidéki
magyar ember („kisebbség vagyok kisebbségben”) verskínjairól.

„Én vagyok a .bezdáni ember’! És ebben valóban benne van min-
den”, ahogy a szerző KESERÉDES című verseskönyvének „laza önfir-
kájá”-ban írja. Valóban benne van minden. A magántörténelem és a
közösségi történelem. 1944 véres ősze. Cseres Tibor bezdáni embere.
Csonkoltságállapotunk. És benne van B. Foky István majd minden verse
és prózai műve. A Magyarkák című ifjúsági regénytől a Keserédes verse-
iig minden, minden.

*„Már az se biztos, hogy élünk”, mondja; kérdezi?
„Nem magyarok - magyarkák vagyunk,
Csak homokszem-búza a szérűn.
Ős-csonka, üszkös Trianon-fa
Kéregvidékeként munkánk: a félünk.”*

Áll a bezdáni ember a hetvenedik kilométerkőnél, tizenkét könyv-
vel a háta mögött, s verset ír – vers-adalékokat, ahogyan ő maga nevezi
költeményeit. Hozzánk és rólunk szólnak ezek a nagyjából 1994 és
2004 között született versek, vers-adalékok, rólunk, küszködő, vergődő,
kapaszkodó - még mindig nem aláhulló! - magyarkákról.

Olvassuk csak az egyiket figyelmesen, visszafojtott lélegzettel - igazán
megérdemli:

*„vagyunk...
létszám-felüli cseréptányérkák,
kirajzás utáni darázs-fészkek,
vagyunk a tökéletes bánat,
föltépett sebek foglyai,
tisztosfü és többsincs alázat...
(...)”*

*vagyunk mi cifra emberek,
jólszületettek és futóeszüiek,
haladunk visszaperelő libamarsban,
vár ránk a népkonyha kosztja,
holtponton még innen
nem szűnik bennünk a befelé vérzés,
csillagszél söpri nyomunkat.”*

Nemde, kedves Olvasó, magunkra ismerünk a versben?

Dudás Károly

Szabadka, 2004. január 25.

B. FOKY ISTVÁN

VÉREHULLÓ

